

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Művészetszociológia-művészetpszichológia
Tárgykód:	ALVNTB8171
Felelős szervezet neve:	Vizuális Nevelési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA20
Tárgyfelelős neve:	Borbély Károly
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/4/0

Oktatás célja:

Cél: A tantárgy célja, hogy a vizuális kultúra területén segítse a hallgatók tájékozódását, szempontokat, módszert adjon, szemléletet alakítson a művészeti jelenségek vizuális sokféleségének megközelítéséhez, megértéséhez.

A művész - műalkotás - közönség hármasságának pszichológiai elemzéséből nyerhető tudással segítse a művészet mélyebb megértését, a műalkotások értőbb közelítését.

Tantárgy tartalma:

1. A vizuális kultúra jellege; szerepe, funkciói az anyagi és szellemi kultúra egészében.
2. A képzőművészeti és a tárgyi-környezeti kultúra koronként, korszakonként változó egysége.
3. Társadalmi jelenlétének formái, keretei, funkcióváltásai; a művész társadalmi szerepének történeti változásai.
4. A vizuális kultúra és a nyitottság; mű és közönség.
5. A Tárgy- és környezetkultúra és a használó társadalom; művészet és szórakoztatás.
6. A művészi értékek rétegezettsége; az ízlés, a minta- és értékkövetés szociológiája.
7. Az alkotás folyamata és mibenléte; a művészeti jellegű kreativitás személyiségfejlesztő hatása; alkotóképesség, tehetség; a műalkotás mint komplex produktum.
8. Az ízlés, a divat a mintakövetés lélektana; értékorientációk minőségi változásai; élmény és műélmény, a befogadás pszichológiája.
9. Az alkotás folyamata és mibenléte.
10. Aművészeti jellegű kreativitás személyiségfejlesztő hatása.
11. Alkotóképesség, tehetség. Kiből lesz művész?
12. Aműalkotásnak mint komplex produktumnak lélektani elemzése.
13. Az ízlés, a divat, a minta- és értékkövetés működésének lélektani leírása.
Az értékorientációk minőségi megváltoztatásának lélektani feltételei.
14. Élmény és műélmény. A műbefogadás pszichológiája. A művészeti szuggesztió és az értelmi belátás alternatívái a humán értékek szemléleti befogadásában.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Követelmények:

A hallgató értse és sajátítsa el a tananyagot, tudjon arról írásban és szóban számot adni.

Ismerje a művészetszociológiában és művészetpszichológiában való tájékozódás lehetséges irányait, az önképzés módját és eszközeit.

† Az aláírás feltétele a szemináriumokon való aktív részvétel.

† A tárgy **gyakorlati jeggyel** zárul. Ennek megállapításához készítsen egy múzeumi gyűjteményhez vagy tárgyhoz

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Művészetszociológia-művészetpszichológia
Tárgykód:	ALVNTB8171
Felelős szervezet neve:	Vizuális Nevelési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA20
Tárgyfelelős neve:	Borbély Károly
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/4/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

kötődő múzeumi foglalkozás tervezetét az általános iskola 1-6. osztályai valamelyikéhez.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom

Folyóiratok

- Bors Zsuzsa - Csók Márta: Gyerekek a múzeumban: Kísérletek a Néprajzi Múzeumban folyó múzeumpedagógiai munka hatékonyságának mérésére. In.: Múzeumi Közlem. 1988. 102-125. p.
- Fohtúy Krisztina: Múzeumpedagógia a korszerű pedagógusképzésben. In.: Tanító 35.6. 1997. 7-8. p.
- Göllesz Zoltán: Múzeumpedagógia: Együttműködés múzeumokkal és más intézményekkel. In.: Gyógypedagógiai Szemle 23.3. 1995. 220-224. p.
- Kőhegyi Jánosné: Gyermekfoglalkozások, vizuális nevelés a múzeumokban. In.: Művészeti Vizuális Nevelés 1.3. 1991. 6-7. p.
- Ligetiné Verebély Anna: Sorskérdések képzőművészeti alkotásokban - pedagógiai következtetésekkel. In.: Új Ped. Szemle 423.5. 1992. 25-32. p.
- Sipos Endréné: A múzeumpedagógia gyakorlata a Magyar Nemzeti Galériában: A múzeumpedagógiai munka általános és speciális jellemzői. In.: Iskolakultúra 3.21-22. 1993. 48-53. p.
- Tóth Gizella: Múzeumpedagógiai útmutató. In.: Köznevelés 50.5. 1994. 11. p.
- Vásárhelyi Tamás: Taníthatjuk-e az élet szeretetét megkövült lények, préselt növények, kitömött állatok közt? In.: Iskolakultúra 3.13-14. 1993. 38-41. p.
- Vásárhelyi Tamás - Gärtner Vilmosné - Szikossy Ildikó: Már az óvodásokkal és a kisiskolásokkal is járjunk múzeumba?! In.: Iskolakultúra 4.3. 1994. 59-62. p.

Könyvek:

- Balogh Jenő: A vizuális ítélet lélektani, pedagógiai, módszertani megközelítésben. Akadémia Kiadó, Bp. 1990.
- Éri Györgyi - Szabados Árpád: A Magyar Nemzeti Galéria Gyermek- és Ifjúsági Képzőművészeti Műhelye. Bp. 1984.
- Huszár Tibor: "...Nem középkorok fokozat...": Műveltség, közművelődés, értelmiség. Magvető, Bp. 1981.
- Pásztai Ágnes: Múzeum-múzeumpedagógia. Pedagógiai Füzetek, Nagykőrös, 1989.
- Poszler György szerk.: Az esztétikai nevelésről. Kossuth Kiadó, Bp. 1980.
- Poszler György: Katarzis és kultúra: Tanulmányok az esztétikai nevelés köréből. Tankönyvkiadó, Bp. 1980.
- Stránsky, Zbynek: A múzeumi kiállítás mint a pedagógiai-muzeológiai törekvés oktatási-nevelési célja. (Múzeum és közönség 7.) MRMK, Bp. 1981.
- Szemadám György: GYIK Műhely: Magyar Nemzeti Galéria (BP.). Gyermek- és Ifjúsági Képzőművészeti Műhely. Széchenyi Kiadó, Bp. 1990.
- Székácsné Vida Mária: A művészeti nevelés hatásrendszere. Akadémiai Kiadó, Bp. 1980.
- Térszabó Júlia: A művészeti-esztétikai nevelés elméleti problémái. Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, Bp. 1986.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Művészetszociológia-művészetpszichológia
Tárgykód:	ALVNTB8171
Felelős szervezet neve:	Vizuális Nevelési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA20
Tárgyfelelős neve:	Borbély Károly
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/4/0

Kötelező irodalom:

Bibliográfia

- Almási Miklós: A fáradt szem, avagy a festőiség halála a nézőben. In.: A vizuális kultúráról. Kossuth Kiadó, Bp. 1982. p. 14-43.
- Csók Márta: Mi lesz veled múzeumpedagógia? In.: Köznevelés, 1993. 49. évf. 8. sz. 7. p.
- Dondurej D. B.: Művészet és közönség I. A mai kritika új társadalmi funkcióiról. In.: Művészet, 1983. febr. 26. évf. 3. sz.
- Dondurej D. B.: Művészet és közönség II. A mai kritika új társadalmi funkciójáról. In.: Művészet, 1983. márc. 24. évf. 3. sz.
- Foghtűy Krisztina: Múzeumpedagógia a korszerű pedagógusképzésben. In.: Tanító 1997. 35. évf. 6. sz. p. 7-8.
- Foghtűy Krisztina: Pedagógia, művészetpedagógia, múzeumpedagógia. In.: Iskolakultúra. 1993. 3. évf. 21-22. sz. p. 39-47.
- Gyermekek a múzeumban. Bp., Tárogató K. 1997.
- Gyermekek a múzeumban. Szerk.: Dr. Foghtűy Krisztina, Harangi Anna. Bp., Tárogató K. 1997.
- Hauser Arnold: A művészet szociológiája. Ford. Görög Livia. Bp. Gondolat Kiadó, 1982. 1. fejt., Alapfogalmak. p. 13-30. 4. fejt., Útban a szerzőtől a közönség. p. 499-617. 6. fejt., A művészet jövője. p. 753-823.
- Hermann István: A művészi élmény befogadása. In.: A vizuális kultúráról. Bp. Kossuth K. 1982.
- Kárpáti Andrea: Tantárgyintegráció az esztétikai nevelésben. Tankönyvkiadó, Bp. 1988.
- Németh Lajos: A modern vizuális nyelv és a közízlés konfliktusai. In.: A vizuális kultúráról. Bp., Kossuth K., 1982. p. 346-356.
- Nemzeti Alaptanterv. Bp.: Művelődési és Közoktatási Minisztérium, 1995.
- Pappné Mészáros Johanna: A múzeumpedagógiai munka tapasztalatairól. In.: Iskolakultúra. 1993. 3. évf., 21-22. sz. p. 29-34.
- Pappné Mészáros Johanna: A múzeumpedagógiai munka tapasztalatairól a Néprajzi Múzeum két állandó kiállítása alapján. In.: Iskolakultúra. 1993. 3. évf. 21-22. sz. p. 29-34.
- Sinkó István: Művésztanárak. In.: Új Művészet 1996. 12. sz. p. 60-61.
- Sipos Endréné: A múzeumpedagógia gyakorlata a Magyar Nemzeti Galériában. A múzeumpedagógiai munka általános és speciális jellemzői. In.: Iskolakultúra. 1993. évf. 21-22. sz. p. 48-53.
- Tóth Gizella: Múzeumpedagógiai útmutató. In.: Köznevelés. 1994. 50. évf. 5. sz. p. 11.
- Vinkler György: A képzőművészet funkcióváltozása. In.: A vizuális kultúráról. Bp. Kossuth K., 1982. 108-131.